

Erik Ausvang

JULEN

- esoterisk belyst

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

JULEN

- esoterisk belyst

Erik Ansvang

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

JULEN

- esoterisk belyst

Af Erik Ansvang

Danskernes gode gamle julefest er hverken god eller gammel. Den er mest af alt materialistisk og et produkt af nutiden.

Hvilke tanker og billeder dukker frem i bevidstheden, når man hører ordet "jul". Det afhænger naturligvis af, hvem man er. Børn vil sikkert råbe "jubiiii" ved tanken om julegaverne. Voksne vil måske udbryde "åh nej – nu igen" ved tanken om stress og jag og de næsten rituelle problemer med økonomien. Men bortset fra denne spontane reaktion, vil de fleste nok først og fremmest tænke på julenisser, julepynt, juletræ, duften af gran og julebag, masser af dejlig mad og drikke – og naturligvis det allervigtigste: *Julegaverne*. Muligvis går en sporadisk tanke til begivenheden i Betlehem – til det nyfødte Jesus-barn i krybben. Muligvis!

I en julesang, der handler om julens voldsomme trængsel og alarm, synger danskerne: "... *rør dog ikke ved min gamle jul*". Her er der grund til at advare! Det er faktisk hensigten at røre ved forestillingerne om julen i denne artikel. Spørgsmålet er, om julen overhovedet er en "gammel jul". Alt i menneskelivet – også gamle traditioner – har altid udviklet sig og forandret sig, og undervejs forsvinder den oprindelige betydning ofte i fortidens tåger, fordi der gradvis fokuseres mere og mere på de ydre og uvæsentlige ritualer, mens den indre og væsentlige mening med højtiden glider i baggrunden.

Den hedenske oprindelse

Oprindelsen til ordet "jul" er ikke kristent men hedensk. Ordets oprindelse fortæller sig i fortidens tåger, men man ved, at det stammer fra det oldnordiske "jól", der sandsynligvis henviser til "øl" eller "mjød" – og dermed til de store mængder øl, der blev drukket sammen med indtagelsen af masser af mad for at fejre midvinteren og lysets tilbagevenden. Andre mener, at "jól" betyder "fest". "Jól" hed "yule" på engelsk og "joulu" på finsk.

Kristendommen kom til Norden i vikingetiden, og de hedenske juleskikke smeltede sammen med den kristne fejring af Jesus, men navnet jul overlevede, på trods af at de kristne præster samtidig forsøgte at indføre navnet "kristmesse" (ligesom det engelske "christmas"), men det hedenske ord vandt.

Jesu fødsel – ja men på hvilken dag?

Den kristne kirke besluttede, at man ville forsøge at få folk til at fejre Jesu fødsel. Man valgte derfor at forene den hedenske fejring af midvinteren og Jesu fødsel. Ingen ved hvornår den historiske Jesus blev født. Ifølge rabbinerskrifterne blev han født i slutningen af juli – og flere år f.Kr.

Jesus har aldrig bedt de troende om at fejre hans fødselsdag, og derfor skabte beslutningen voldsom modstand i kristne grupper – eksempelvis i England i det 17. århundrede, hvor puritanerne fik julefesten forbudt. Præster, der prædikede om Jesu fødsel, risikerede at komme i fængsel, og kirketjenere kunne få bøder for at dekorere kirken med julepynt. Desuden krævede loven, at forretningerne *skulle* være åbne i julen som på almindelige dage. Der findes stadig kristne trossamfund, som ikke fejrer jul. Årsagen er navnlig, at julen er en fødselsdagsfest, og blandt de første kristne var fødselsdage kun noget hedninger fejrede, men det væsentligste argument er givetvis hele julens hedenske baggrund.

Man vidste som sagt ikke, hvornår Jesus blev født, og derfor måtte de kristne præster beslutte en dato. Ca. 300 e.Kr. fastlagde man derfor Jesu fødselsdag til den 25. december. Årsagen til dette valg var tydeligvis, at så kunne man kombinere fejringen af Jesu fødselsdag sammen med fejringen af den gamle midvinterfest. I Danmark foregår den primære fejring aftenen før – den 24. december – som kaldes "juleaften". Det skyldes den gamle nordiske tidsregning, hvor dagen begynder ved *solnedgang*. Man kan derfor konkludere, at julen er ældre end både Jesus og kristendommen.

Midvinterfest

Oprindelig – før kristendommens indførelse – var julen en midvinterfest. I begge tilfælde ønskede man at fejre, at nu går det mod lysere tider. Dét man fejrede i førkristen tid var egentlig en form for nytårsfest, hvor man fokuserede på ønsket om fred og frugtbarhed i det kommende år.

Det tilbagevendende lys var på en måde festens midtpunkt, og da Jesus som bekendt kaldes "verdens lys", er der en forbindelse til den oprindelige juls "grundide". Men samtidig fik de kristne skabt en situation, hvor Jesus bedre kunne konkurrere med andre samtidige guddomme, der også havde primære helligdage og fester omkring midvinter – eksempelvis Mithras-religionen.

Den materialistiske jul

Og hvad har julen så udviklet sig til i nutiden? I en af Alice A. Baileys bøger – *Nationernes skæbne* – kan man læse en kontant vurdering af denne udviklingsproces. Det er egentlig ikke Alice A. Baileys ord, for de stammer fra hendes mester Djwhal Khul. Han siger:

"... ned gennem tiderne er julen blevet fejret som en fest for ny begyndelse, for bedre menneskelige relationer og lykkeligere forbindelser mellem familiemedlemmer og på samfundsplan. Alligevel – ligesom kirkerne er forfaldet til en dybt materialistisk præsentation af kristendommen, på samme måde er den enkelte juledag – som ellers ville have glædet Kristi hjerte – degenereret til et orgie af ødselhed, erhvervelse af ting og sager og betragtes nu som en periode, der er 'god for handel'. Vi er derfor nødt til at minde os selv om, at når en hvilken som helst fase af livsinspireret religion fortolkes helt materialistisk, når en civilisation og kultur mister sin sans for åndelige værdier og kun acceptere det materielle, så har den udtjent sit formål, og derfor skal den forsvinde, og det sker i livets og udviklingens interesse. Budskabet om Kristi fødsel lyder evigt nyt, men i nutiden bliver det ikke forstået. Vægten vil derfor skifte fra Betlehem til Jerusalem i løbet af Vandbærerens tidsalder og fra den nyfødte frelser til den opstandne Kristus. Fiskenes tidsalder har set lysets opstandelse, og Kristus er det evige symbol på begge."

Julens åndelige betydning er i tidens løb blevet ufattelig for de fleste. De mennesker, der stadig har et religiøst element i julefesten, fejrer det fysiske Jesus-barns fødsel i krybben, og det gøres så bundet af kirkens stivnede dogmer og trossætninger, at det ikke går op for dem, hvad der var hensigten med *Kristus-princippets fødsel i hjertets krybberum*.

Naturvidenskaben har lært nutidens menneske udelukkende at rette sit fokus mod den ydre fysiske verden, for forskerne påstår, at det eneste, der eksisterer, er det, man kan opfatte med de fysiske sanser. Naturvidenskaben har skabt et gennemgribende materialistisk verdensbillede. Men spørger man åndsvidenskaben, hører man, at menneskelivet drejer sig om udvikling af *bevidstheden*.

Den lange rejse fra lys til mørke

Hvis man vurderer en kultur ud fra, hvor bevidstheden er fokuseret, vil man opdage, at menneskeheden over en meget lang periode har bevæget sig fra stor åndelighed mod stadig større materialisme. Mennesket har bevæget sig fra en grundlæggende oplevelse af enhed med alt til en oplevelse af adskilthed fra alt. Inderne oplevede den indre, åndelige verden som mere virkelig end den ydre, fysiske. Det fysiske liv kaldte man "maya" (uvirkeligt). Det oldpersiske filosofisk-religiøse system byggede eksempelvis på modsætningen mellem lyset og mørket – eller modsætningen mellem Ormusd (lysauræen) og Ahriman (mørket). Og egypterne demonstrerede modsætningen ved hjælp af Osiris (lyset) og hans broder Seth (skyggen). Man erkendte imidlertid, at lys og mørke er hinandens forudsætninger. Det fysiske blev derfor ikke længere opfattet som uvirkeligt (maya), men som en opgave ... noget man skulle forholde sig til.

I de efterfølgende perioder blev magtpolitik, erobringer, besiddelser, begær og ydre værdier gradvis vigtigere end indre åndelige livsværdier og erkendelser. Mennesket var ved at miste forbindelsen med den åndelige verden, ganske enkelt fordi man fokuserede stadig mere på det materialistiske liv. Man holdt simpelthen mere og mere af livet i den fysiske verden. I den græsk-romerske tid var menneskeheden stærkt optaget af ydre livsværdier. Kejsere blev betragtet som "guder" uafhængig af deres adfærd og tydelige mangel på indsigt. Rigdom, besiddelser, magt, fester, orgier og generel tilfredsstillelse af begær var ganske enkelt livets mål og mening. Den fysiske tilværelse var efterhånden blevet den eneste virkelige.

Giulio Romano: Titus' og Vespasians triumftog

I nutiden befinder menneskeheden sig i en relativ gudløs periode. Men stadig flere mennesker søger igen deres sande identitet i den basale kosmiske oprindelse. Flere og flere erkender, at det åndelige og det fysiske er lige virkeligt – at ånd og stof udgør en uadskillelig helhed. Erkendelsen medfører en bevægelse væk fra opfattelsen af, at

Gud er udenfor mennesket og adskilt fra mennesket ... og at mennesket aldrig kan blive ét med Gud. I de gamle kulturer oplevede man Gud som både immanent og transcendent. Gud var både i det enkelte menneske og udenfor. Det er det samme, man hører i nutidens åndsvidenskab: "*Gud er alt, og Gud er i alt*".

I nutiden leder forskerne efter sandheden om livet ved at undersøge formen og stoffet. Man søger i de mindste partikler efter årsagen til livets opståen. Men søgende mennesker er begyndt at se *bag* formen – at se livet *i* formen. De forstår, at det enkelte menneske skal udtrykke sin åndelige individualitet i den objektive verden. Mennesket skal lade sig lede af sin egen indre mester – af *sjælen*. Ikke af dogmer og doktriner. Ikke af præster, der påstår, at de ved, hvad andre mennesker bør tro på. Ikke af hellige skrifter – uanset hvad man kalder dem, og uanset hvilken Gud, man påstår, der har forfattet indholdet. Dogmer, præster og bøger er *ydre* kilder. Troen på ydre kilder er ikke udtryk for tro men for *autoritetstro*. Den eneste ægte tro kommer indefra – fra sjælen.

Megan Sheldon: Romerne fejrer saturnalierne ved vintersolhverv

Saturnalierne

Udviklingsrejsen går derfor fra lys til mørke og tilbage mod lyset igen. Principperne i denne cykliske virkelighed præsenteres i lille målestok i dagsrytmen og i årsrytmen. I nutiden fejres lysets impuls eller det tiltagende lys den 24. december – juleaften. Og i de gamle visdomstraditioner fejrede man som sagt midvinterfest den 21. december. Men princippet er det samme.

Lysets tilbagevenden fejres overalt på Jorden. Sædvanligvis hører man, at når julen i Europa fejres i december som lysets fest, er det et levn fra den romerske vinterfest "saturnalierne". Denne fest fejrede romerne den 19. december, og den markerede slutningen på et år og begyndelsen på et nyt. Julius Cæsar ændrede imidlertid datoen til den 17. december, men fejrede til gengæld begivenheden i hele syv dage – altså frem til den 24. december.

Saturnalierne var snarere ildens end lysets fest, og i den anledning dekorerede romerne hjemmene med stedsegrønne grene, lys og kulørte lamper. De gav hinanden gaver, og de spiste søde sager. I denne festuge var det tilladt at lave sjov med hinanden, og det var en meget anvendt spøg at bytte roller, sådan at herre blev tjener og omvendt. Man skulle også være gode ved hinanden, og derfor blev ingen forbrydere henrettet – i hvert fald ikke i festugen.

Esoterisk set er det jul året rundt

Men åndsvidenskaben understreger, at julen ikke skal betragtes isoleret – som noget der tages frem sammen med æsken med kravlenisser og julepynt, og hurtigst muligt sparkes ud sammen med det plyndrede juletræ lige efter nytår. Julen – "kristmesen" – skal fejres alle årets dage. Juletiden er bare årets åndelig påmindelse til alle om at bedømme den åndelige udvikling, man har gennemgået i året, der gik. Man skal ransage sin bevidsthed og vurdere, hvordan livet og udviklingen er forløbet og forberede sig på et nyt år med nye udviklingsmuligheder.

Jesus har aldrig opfordret til at fødselsdagen skal fejres

Overskygget af Kristus-princippet demonstrerede Jesus, hvordan mennesket forventes at leve sit liv. Han kom i en tjeners skikkelse for at grundfæste Kristus-princippet til efterfølgelse for andre. Han har aldrig bedt menneskeheden om at fejre sin fødselsdag, sådan som kirken og præsterne gør det i nutiden. I juletiden skal man vurdere, hvad Jesus lærte fra sig. Man skal forsøge at forstå hans liv og overveje, hvad han åbenbarede for de, der fulgte ham. Julen er *ikke* Jesu fødselsdag. Det er Kristus-princippets fødselsdag. Det er "lysets fødselsdag". Symbolsk set markerer højtiden, at sjælslyset fødes i hjertets krybberum. Og dette indre lys skal

vokse. På denne tid af året skal man vurdere og planlægge, hvordan man vil leve det kommende år – eller resten af livet.

Julen er ikke børnenes fest

Man siger, at julen er børnenes fest. Det er ikke rigtigt. Julen er faktisk mest af alt de voksnes fest. Julen tilhører kun børnene i den udstrækning, de oplever deres forældres eksempel. Forældrene skal nemlig være eksempler for børnene og demonstrere, hvad der ligger i julen. Hvis forældrene kaster sig ud i grov materialisme, vil børnene følge deres eksempel.

Julen er ikke juletræ, lys, nisser og udveksling af gaver. Julen er ikke mad og drikke i overflod. Det er alene noget, som materialistiske og overfladiske mennesker har gjort den til. På grund af al denne overfladiskhed, ødselhed, begærtfredsstillelse og materialisme har de mistet fornemmelsen af, at dette tidspunkt i planetens kredsløb stimulerer følelsen af kærlighed. I nogle døgn er der øget mulighed for en dybere kontakt til sin sjæl – et dybere kendskab til den indre Kristus.

Når julen nærmer sig, skal man standse op og se indad i sig selv. Man skal forsøge, om man kan få øje på Kristuslyset – *selvopofrelsens lys*. Man skal forsøge, om man kan finde en erkendelse af, at det enkelte menneskes liv indgår i en helhed. Selvudvikling vil sige at vågne op til helhedens rytme. Denne rytme er naturens rytme. Naturens rytme er årskredsløbets faser, som reelt er indvielsesfaser – et indvielsesmønster, der fungerer i menneskets egen bevidsthedsstruktur. I naturens forvandlinger møder man sig selv. Man møder den i inkarnationens cyklus med faserne barndom, ungdom, manddom og alderdom. Døgnet, årets og tidsaldrenes kredsløb underviser på denne måde i livets indre skole. Årskredsløbet er "livets hjul".

Jul og vintersolhverv

Den respekterede clairvoyante forsker Geoffrey Hodson oplyser, at Jesus *ikke* blev født år 0, men cirka 100 år tidligere. Og Jesus blev heller ikke født den 24. december. Men datoen og årstallet er uvæsentlig, for det er ikke Jesu fødselsdag, der skal fejres. Det er et kulminationstidspunkt i årets kredsløb, der skal fejres. Julen ligger som sagt ganske tæt på et af årets fire kulminationstidspunkter, som var en af hovedhjørnestenene i fortidens visdomsskolers arbejde nemlig vintersolhverv.

Vintersolhverv er vinterens forvandlingspunkt. Det er fødsels eller genfødsels højtide. På dette tidspunkt har lyset mindst indflydelse. På dette tidspunkt af året fødes eller genfødes lyset. Lyset vokser og dagene tiltager. Og mørket viger. Det er festen, hvor Guds lys igen sendes til verden for at løfte den ud af mørket. Naturen believes for at genopbygge en ny manifestationscyklus. Denne gamle visdomstradition er blevet til nutidens julefest, hvor Jesus-barnets fødsel fejres på samme måde

som Horus-barnets tilbagevendende fødsel i Egyptens mysterier. Selvom guden Osiris var usynlig og befandt sig i sin Himmel, gjorde han jomfrumoderen Isis frugtsommelig, og hun fødte gudens søn – Horus-barnet. Med andre ord en fuldstændig identisk beretning, der stammer fra en religion, der blev praktiseret længe før kristendommens opståen. Den symbolske forklaring er indlysende:

Isis med Horus-barnet og Maria med Jesus-barnet

Hjertets sæd (kærligheden) spirer i mørket (stalden) og barnet (Kristus-princippet eller sjælsimpulsen) fødes. Julen er derfor *lysets fest*. Og det er forklaringen på, at man tænder lys ved denne fest. Der spændes kæder af lys over gader og veje. Der tændes lys på juletræer, adventskranse og i juledekorationer. *Men hvad med det indre lys?* Julen er en lysfest, men det er den *indre* lysfest ... Kristuslysets fest.

Målet er enhed

For at fejre Kristus-princippet fødselsdag skal man følge de simple, praktiske instruktioner og råd, som Jesus gav menneskeheden til at fremme den åndelige eller bevidsthedsmæssige udvikling. Man skal følge hans eksempel. Man skal forsøge at opleve Gud, som Jesus gjorde det. Når man efterlever og praktiserer denne lære, er man sande kristne – *ikke før*. Det er grunden til, at man er i live. Formålet med at være menneske er at opleve enhed med Gud. Uanset de tidligere eller nuværende omstændigheder kan man bevæge sig gennem stadier, som Jesus demonstrerede, mens han levede.

Med disse ord opfordres alle til at overveje, hvordan man hver på sin måde kan forvandle julefesten, så den ikke længere er materialismens, begærets, nydelsens og overdrivelsens fest. Lad det i stedet blive en jul med ægte bevidsthed. Lad det

blive en påmindelse om at bedømme den åndelige udvikling, man har gennemgået i året, der gik – en aften, hvor man vurderer, hvordan livet og udviklingen er forløbet, og hvor man forbereder sig på det nye år.

Med disse ord ønskes alle en velsignet julefest.

VisdomsNettet

www.visdomsnettet.dk